

„A látható világ nem egyéb, mint a láthatatlan tükre. [...] A fotós nem a láthatót fényképezi, hanem a láthatatlant.”

Tisztelt Művészek, Kurátorok!
Tisztelt Igazgató úr, Kedves Vendégek!

Hamvas Béla szavaival tisztelettel köszöntöm Önöket az Utak és útkereszteződések című III. Fotóművészeti Nemzeti Szalon megnyitóján!

A Magyar Művészeti Akadémia néhai elnöke, Fekete György kezdeményezésére minden év tavaszán áttekintő összegzést tart egy-egy alkotóművészeti ág – az építészet, az ipar és tervezőművészet, a képzőművészet, a népművészet - most a fotóművészet képviselői számára a Műcsarnokban.

A nemzeti szalon intézménye 13 évvel ezelőtt így került vissza a köztudatba – hiszen a hagyomány még a történelmi nemzeti szalon 1894-es alapítására nyúlik vissza –, majd vált szerves részévé a főváros, de az egész ország kulturális életének.

Az előző, fotóművészeti szalon óta eltelt 5 év időszakának kulturális természürete a mostani, annak szellemében, melyet a Műcsarnok alapító okiratának küldetésnyilatkozata így fogalmaz meg: nemesbíteni a műízlést, s kiterjeszteni a művészeteket.

Ünnepnek is szánjuk ezeket a kiállításokat, idén ezzel a reprezentatív tárlattal a fotóművészet és a 130 éves Műcsarnok együtt ünnepelhet.

Egyes nézetek szerint a művészet a világ folyamatainak lenyomata az emberi lélekben. És hogyan válik művészetté az „itt és most” gépi megörökítése?

A fotózás nem csupán az anyagi valóság mechanikus rögzítése, hanem a kompozíció, a fények és a belső látásmód által egyfajta szellemi igazság feltárása. A fény és sötétség – ha úgy tetszik – örök párbeszéde, ahol a fény önmagában szellemi jellegű, a sötétség pedig nem a fény hiánya, hanem annak sűrűsödése, kikristályosodott állapota.

A fotográfia műfaja a társadalom széles körű elismertségét annak is köszönheti, hogy közvetlenséggel reagál a világra.

Egyrészt a felismerés, ráismerés élményét nyújtja, másrészt a megismerését, mely során különleges világokra, távoli országokra, kevésbé ismert társadalmi csoportokra, szubkultúrákra is rácsodálkozhatunk.

Bár úgy érezhetjük, hogy a fotográfia esetén a befogadás, a kontextusba helyezés viszonylag akadálymentes, ez a kiállítás is meggyőzhet minket arról, hogy ez nem ilyen magától értetődő.

Tisztelt Vendégeink, Kedves Művészek!

Egy folytonosan változó világban, az állandó készenlétben nem árt néha megállni és visszatekinteni.

Klősz György, a frissen megszülető világváros, és benne a Műcsarnok első jelentős fotográfusa még egy lovasszekérenyi fotófelszereléssel közlekedett.

A ma emberének ennél jóval könnyebb a dolga; a halhatatlanság egyszerűbb – zsebben hordott- eszközökkel is elérhető.

A legújabb nemzeti szalonok sorában éppen a tizenharmadikat nyitjuk meg most, de eleink teremtették a hagyományt.

Mi újra felvettük az elejtett fonalat és megújításával bizonyítékát adjuk minden évben az ilyen művészeti keresztmetszetek létjogosultságának.

Mindamellert a sokszínűség, a komplex szemlélet jegyében a Műcsarnok nem feledkezik meg az alkotócsoportok vagy az egyéni életművek bemutatásának kötelezettségéről sem.

Kiállításait, eseményeit a művészeti párbeszéd elősegítése, színterének biztosítása jegyében szervezi, beleértve a művészeteket és a nagyközönséget egyaránt inspiráló életművek bemutatását is.

Az Utak és útkereszteződések nagyszerű válogatásával kívánok tartalmas utazást – Hamvas Béla gondolatát folytatva – a láthatatlannak tükröt tartó művészek világába.

Turi Attila
a Magyar Művészeti Akadémia elnöke